

[Fisker.]

være den bedste. Ved at beregne Rentelettelsens Størrelse til 1 pCt. aarlig af den Pantegæld, der naar ud over Halvdelen af Ejendomsskyldværdien, og begrænse den til den Del af Gælden, som ligger indenfor Værdigrænsen, efter at Besætning og Inventar er medregnet, opnaar man at kunne fordele Beløbet paa de Debitorer, for hvem Rentelettelsen er stærkest paakrævet, medens man undgaar at skulle yde Hjælp i Tilfælde, hvor Pantegælden er forholdsvis ringe. Jeg for mit Vedkommende billiger den Opfattelse og ligeledes, at der ved Beregningen af Rentelettelsens Størrelse tages Hensyn til den Lettelse, der indvindes ved Konvertering eller ved allerede stedfunden Nedsættelse af Bankers og Sparekassers Udlaansrente. Under Hensyn til de særlige Forhold, der er til Stede for Landbrugere og andre i Sønderjylland, kan jeg ligeledes anbefale, at Rentelettelsen i sin Udformning faar en noget anden Karakter for disse Landsdeles Vedkommende.

Jeg maa endvidere udtale min Tilfredshed med, at det af de Forhandlinger, som er ført, forinden Lovforslagene er fremsat for Rigsdagen, fremgaar, at Landets Kreditforeninger har erklæret sig villige til at paatage sig Lovens Administration. Ingen vil bedre kunne gøre det. Ingen har større Kendskab til Forholdene i Landbruget end disse Foreningers Ledelse, der for manges Vedkommende gennem en lang Aarrække har erhvervet sig et særlig udstrakt Personalkendskab. Jeg hilser derfor dette med Tilfredshed og finder det naturligt, naar Rentelettelsen skal afskrives paa de til Førstepanthavere skyldige Rentebeløb og saaledes vil blive af ikke ringe Betydning for disse Foreningers Virksomhed og for Opretholdelse af den sunde Tillid til Landets Realkredit.

Jeg vender mig derefter til det foreliggende Forslag om Skat af Renteindtægt, som tilvejebringer Dækning for de af Kriselovene forårsagede Udgifter. Af de 35 Mill. Kr., som Forslaget anslaaes at ville indbringe, medgaar efter Beregningerne 25 Mill. Kr. til Rentelettelse og Resten til Dækning af Hjælpen til arbejdsløse og kriseramte næringsdrivende. Ud fra det Synspunkt, at Kreditors og Debtors Interesser, saaledes som Forholdene nu en Gang former sig her i Landet i Øjeblikket, maa siges i ikke ringe Udstrækning at falde sammen, vil der ikke kunne rejses nogen berettiget Indvending mod en Lovgivning, som ved Foranstaltninger af midlertidig Karakter søger at forhindre Realisationerne i stor

Udstrækning med dertil hørende større eller mindre Angreb paa Hovedstolen, selv om dette sker ved at paalægge Kreditor i Overgangstiden at kvittere en stærkt begrænset Del af Terminsydelsen. For mange Kreditors Vedkommende er Spørgsmaalet i Virkeligheden dette: Hvad er det største Offer at bringe, hvad er det største Onde, enten en Realisation, som Krisen uvægerlig vil medføre, der griber højt op i Pantefeltet, eller at undgaa dette, afvente Bedringen, der maa komme, og saa, for at søge Muligheder tilvejebragt for, at den paagældende Bruger fremdeles kan eksistere, at kvittere et eller andet Beløb af Terminsydelsen? Jeg føler mig sikker paa, at der blandt langt den overvejende Del saavel af Kreditorer som Debitorer kun hersker een Opfattelse heraf. Hvis man berører Hovedstolen, bringer man Sparernes vitale Interesser i Fare, og ingen i denne Sal vil benægte, at det vil være af overordentlig stor Betydning for Samfundet, om Sparebestræbelserne og Sparevillien opretholdes, men i samme Nu som dette sikres ved et midlertidigt Offer, en midlertidig Sænkning af Terminsydelsen, forekommer det mig, at al Tale om, at dette er et Angreb paa Opsparingstilbøjeligheden, er en Tale, som ikke bør møde nogen Sangbund ude i det virkelige Liv; det er jo Forslagets Formaal, og hertil tjener direkte den Del af Renteindtægten, som gennem Rentelettelsen overføres til Debitor med en større Gældsbyrde. Der er derfor intet revolutionært i dette Forslag. Man kan med større Ret hævde, at den Ydelse, der under Krisen herved paalægges Landets Formueejere i deres Egenskab af Kreditorer, maa anses for et væsentligt mindre Onde end det, der vilde opstaa, hvis man intet foretog sig til Imødegaaelse af Krisens Virkninger og Sammenbrud i stort Omfang blev Følgen heraf.

Men ogsaa den Del af Kriselovsudgifterne, der medgaar til Understøttelse af arbejdsløse og andre nødlidende, kan jeg for mit Vedkommende tiltræde paalægges Landets Formuebesiddere gennem den foreslaaede Særbeskatning. Jeg indrømmer gerne, at den Kriselovgivning, som hidtil er gennemført, og som nødvendigvis maa videreføres for at opretholde den Ro og Orden, der er den første Betingelse for et lovordnet Samfund, har medført, at betydelige Ofre har maattet bringes, Ofre i Form af forøgede Skatter, i Form af forøgede Afgifter, i Form af betydelige Indskrænkninger baade paa det ene og andet Omraade, og jeg forudser, at man nu under denne Sags Behand-